

FEJÉRMEGYEI NAPLO

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.)

XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhoz. 1895. márc. 6-án.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. Késiratok nem adatkak vissza.	Előfizethető a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt. István-tér 1.	Felolós szerkesztő: BONITZ FERENC. Kiadótulajdonos: MILLER JÓZSEF.	Előfizetési ár: Egész évre 6 frt — kr. Félévre 3 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	A 30 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 k. Nyilttér soronkint 50 kr. Többszöri hirdetéseknek engedély
--	---	---	---	---

Krach a börzén.

A mi most a budapesti tőzsdén történik, az — fájdalom — nem lokális ügye a fővárosnak. Az értékpapírok ijesztő ár-hanyatlása megdöbbenést kelt mindenfelé, s talán alig van város az országban, hol a távirón szétröpített hírekre néhányan össze ne rezzenek volna. A börzejáték megdöbbenő arányokat öltött. A liberális korszak felköltötte az emberekben a gyors meggazdagodás vágyát, s a munkanélküli pénzszerzés módjait ezren és ezren hajszolják. Mindenki belekerült az örvény forgatagjába: államférfiak, politikusok, földbirtokosok, kereskedők, lateiner-embe-
rek, sőt — a mi a legszomorubb — még az alföldi vagyonosabb gazdaközönség is. A kormánynak volna feladata gátat vetni a játékdüh elharapózása elé, mely nemcsak tönkreteszi anyagilag az országot, hanem depraválja a társadalom morálját is. A sikkasztások és öngyilkosságok hosszú sorozatára mutathatunk, melyeknek kiinduló pontja és mozgató rugója a börze. Az egész élet ma már spekulációra irányul. A munka, melyet a kereszténység emelt ki alárendelt minőségéből és nemesített meg, ismét visszasüllyedni készül ó-kori helyzetébe. A mi kortársaink többsége nem munkával, hanem spekuláció révén akar álláshoz, hírnévhez, vagyonhoz jutni.

Csak egy pillantást kell vetnünk társadalmunkra, s látni fogjuk, hogy a zsidó-liberalizmus szelleme az eddig romlatlan lelki magyar nemzetbe beleoltotta a spekuláció mótelyét. Maga a kormány jár elől a rossz példával, a midőn leköti magát és szövetségesevé lesz azoknak a köröknek, melyek a leghazardabb spekulációt: a tőzsdei játékokat igazgatják. A kormány az, mely nemcsak túri, de tekintélyével fűdözi és elősegíti, hogy tőzsdei játék tárgya lehessen az élelem, a föld termése, s hogy e játék által koldusbotra jussanak az ősi termelők. A mi nemzetgazdasági válságos helyzetünk kulcsa a börzén keresendő. Ugyanott van az a nyitott

Pandora szelence, melyből a romlás árad társadalmunkra.

Nem akarunk antiszemitáskodni, de lehetetlen szemet hunynunk ama tény előtt, hogy Magyarországon a tőzsdei játék megalapítói, terjesztői és művelői csaknem egytől-egyig izraeliták. S mialatt a kiegyezés óta a régi családok százával mentek tönkre és züllöttek szét, addig virilistákká és milliomos fővárosi háziurakká lettek azok a jövevények. kiknek egy része még nyelvünket se tartotta érdemesnek megtanulni. Ha az a jámbor vidéki földbirtokos, orvos vagy ügyvéd, a ki börzei spekulációkba engedi magát sodortatni, tudni, hogy Budapesten több ezer izraelita van, a ki minden vagyon és kvalifikáció nélkül mágnesi módon él, évenként ezreket költ családjára, s még több ezret luxusra: futtatásokra, orfeumokra és maitressekre, s mindezt kizárólag csak a börzei üzletek közvetítése révén: bizonyára nem lenne oly meggondolatlan, hogy keserves munkával szerzett vagyonát ezekre bizza. A börzei játék vége számukra nem lehet más, mint vagyoni tönk. Szerencsés és erősebb karakter az, mely e mellett az erkölcsi alapot is nem veszti el lábai alól.

A mikor III. Napoleon alatt a császárság utolsó éveit élte, s a börzejáték egész Franciaországot magával ragadta; a mikor a császár fivéréől, Plon-Plon hercegtől kezdve az utolsó ajtónyitogató concierge-ig minden ember játszott a tőzsdén: akkor voltak az erkölcsök legjobban depraválva, akkor ült orgiákat a megvesztegetés, a politikai jellemtelenség és a társadalmi becselenség.

Hasonló korszak szimptomái mutatkoznak minálunk is. Amott a császárság bűne volt, nálunk a liberalizmusé. És a miként Franciaországban a zsidóság és a zsidósajtó volt leghivebb szolgája és cin-kosa a császári uralomnak, ugyanezeket látjuk összenöve a hazai liberális muszáll.

Nekik nem csupán azért veszedelmes a néppárt, mert revíziót követel, hanem mert a börzét akarja korlátok közé szorítani s védelmet szándékozik

nyújtani a nép gazdasági kizsákmányolása ellen.

Abban a harcban, melyet a néppárt és a liberalizmus fognak vívni, a börze embereit, az utolsó galopinig, a szabad-
elví párt táborában fogjuk találni. És a mikor majd elbukik a liberalizmus, a börze falai is megrázkódnak. Az lesz az igazi „baisse“, a milvét még nem ért meg egyetlen európai tőzsde sem. A letipott spekuláció: újra kivirágzik a becsületlen munka virágja.

(b. a.)

Patronátusi jog a választásoknál.

— Eredeti tudósítás. —

Pozsony, dec. 19.

Körülbelül ily cím alatt lehetne feljegyezni ama eljárást, melylyel gróf Pálffy János, Pozsony-Királyra ura akar hatni a patronátusa alatt levő lelkészkedő papságra. Azon tiszteletre méltó plebánosokhoz, a kik nyíltan merik bevallani néppárti voltak, levelet intézett, őket beneficiumuk elvesztésének terhe alatt iparkodott a liberális gyöngyélet mezejére terelni. Természetesen ugy okoskodott, hogy a hol a pástyor van, ott lesz a nyáj is. Így azután stornfai eljárásához sem kell folyamodni, a hol tudvalevőleg az egyik főszerepet a Pálffy János gróf által felajánlott kortespenz vitte.

A sok közül csak két esetet hozok fel. A senquici plebánoshoz, Skokánékhez levelet írt, a melyben előadja neki, miszerint elhanyagolván teendőit, s egész idejét a néppárt szervezésének szentelve, megszünt plebános lenni. Azért vagy hagyjon fel néppárti voltával, vagy pedig adja át neki a beneficiumot, hogy ő azzal rendelkezze. A levél végén még megjegyzi, hogy hason tartalmu levelet ő eminenciájához, a hercegprimáshoz is intézett. Nevetünk kellene, kik az egyházjogot ismerjük, ha nem volna az egész dolog oly számalomra méltó, de még szegyenletes nekihívulás a liberális párt érdekében.

Hogy egy audienciáról is referáljak: Rospál Antal, kápolnai plebánost magához hivatva patronusa, Pálffy János gróf. A plebános megjelent s nagyon kegyes fogadtatásban részesült. Az előzmény után csakhamar a tulajdonképeni dologra került a beszéd. Persze a gróf szerint akkor jó a viszony a patronus s a beneficiatus között, ha egy pártnak a hívei. Mivel a gróf nem akar más lenni, mint liberális, legyen az a plebános is. Csakhogy ha a plebános testestül-lelkestül néppárti ember — mint a milyennek kellene lenni minden kathapnak széles e hazában — ily egyezés nem jöhet létre. Nem is jött létre, a miért elismerés illeli a derék plebánost.

BELFÖLD.

— **Uj kath. kör.** A Balaton vidékéről, A s z ó f ő r ő l értesítenek bennünket, hogy ott kath. kör van keletkezésben. Az elértekezleten a 300 és egynéhány lélekből álló kis község 30 lakója jelentkezett tag gyanánt.

— **Kormány erőszak.** A csanádmegyei Nagylak községbe e hónap 13-án a „Mit akar a néppárt?” című brosürből egy nagyobb számlimány érkezett. A füzeteket és az e hónap 12-én tartandó szervezkedő gyűlésre egybe-hívó plakátokat azonban a csendőrség lefoglalta és így a gyűlést nem tarthatták meg.

— **A tisztújítás Sopronmegyében a néppárt győzelmével ment végbe.** Kibuktattak egy csomó liberális választmányi tagot, s helyükbe néppártiakat választottak.

— **A képviselőház felosztását, legújabb értesüléseink szerint, a budget letárgyalása utáni időre tervezi a kormány.** Az általános választások e szerint valószínűleg áprilishoz lesznek. Bánffy már e téren hajította megjelteni, de ő felsége nem volt megnyerhető e tervnek.

— **Stomfa a pozsonyi megyegyűlésen.** Pozsonymegye ellenzéki férfiai a dec. 16-iki közgyűlésen erőlyesen föllétek a köztisztviselők visszafélései ellen, melyet a stomfai választásnál tanusítottak. Az egész vitát B a c s á k Pál kir. tanácsos vezette, a ki nem néppárti, hanem a nemzeti párt megyei elnöke. A gyűlésen G o n d Pál stomfai plébános tiltakozott az igaztás vádjá ellen, s utalt arra, hogy az ily brutális választások megazítják a kapcsolatot a nemzetiségekkel. Indítványozta, hogy a tisztviselők ellen fegyelmi vizsgálat rendelkezésék el. A kormánypárt az indítványt elvetette ugyan, de az ellenzéki felszólalások sulyos leckében résziesítették a szolgálalekü tisztviselőket.

— **Megtagadható-e az aláírás a házasságkötésnél?** Sopron vármegye területén több anyakönyvvezetővel megesett, hogy a házasságkötés alkalmával a házaselek megtagadták a jegyzőkönyv aláírását. Ez esetre vonatkozólag most a belügyminiszter rendkívül érdekes leiratot intézett a vármegyéhez, kimondván, hogy a házaselek nem kötelezhetők a jegyzőkönyv aláírására. A miniszteri leirat indokolásából a következőket emeljük ki:

A házasságkötésnél közreműködő polgári tisztviselőnek feladata felvilágosítani a házaseleket, hogy a házasság törvény szerű megkötése teljesen be van fejezve akkor, midőn a polgári tisztviselő a házasságot a törvény nevében házastársaknak nyilvánítja; ennél fogva a polgári tisztviselő ezen kijelentése után a házasságkötés törvényes házastársak. A meenyiben a házások ezen felvilágosítás dacára is megmaradnak vonakodásuk mellett és a házassági anyakönyvi bejegyzés aláírását, valószínűleg meggyőződésükre való hivatkozással továbbra is megtagadják, a polgári tisztviselő a házassági anyakönyvi bejegyzés záradékában jegyezze meg, hogy a házaselek az aláírás megtagadták.

— **Hitélet Budafokon.** Mint lapunknak írják, H e l l e r I v á n budafoki plébános valódi apostoli buzgalommal szervezte községében az „Elő rózsafüzér” társulatot. December 8-án, Szűz Mária szeplőtlen fogantatásának ünnepén, alakította meg a jámbor társulatot s ma már 16 rózsában 240 felnőtt tag lelkes buzgósa regeb hálát és áldást a legszentebb „zsafüzér” király-asszonyának. Nagyszámú hívek előtt tartott adventi beszédei is nevezetes mozzanatai a mindinkább erősödő hitéletnek. Rövid idő alatt 10 református lélek tért vissza szent Péter hajójába; októberben pedig, a polgári házasság kötésének első hónapjában, kettő, jeléül annak, hogy az „új rend” sem akadályozhatja meg a keresztény lelkek megvilágosodását. Heller Iván plébános szép csendben, feltűnési viszketek nélkül intézi és vezeti ezeket az épületes dolgokat

Telefonjelentések.

December 19.

A magyar udvartartás rendezése.

Ő felsége az e hó 13-án kelt legfelsőbb elhatározásával A p p o n y i Lajos grófit kinevezte magyarországi udvari marsalljának, s egyuttal a v. b. titkos tanácsosi rangot adományozta neki díjmentesen. Az udvari marsall ezental a magyarországi udvari ünnepélyeken, fogadtatásoknál és szertartásokon szolgálatot fog végezni s helyettesíti a főudvarmestert.

A tisztújítás Nógrádmegyében.

B u d a p e s t e n küldöttség járt szerdán Nógrádmegyéből Perczel Dezső belügyminiszternél, panaszt tévén Rudnay Béla főispánnak a Sztovszky párttal szemben tervezett erőszakosságai miatt. A miniszter azt felelte, nem hiszi, hogy a főispán túllépne hatáskörét, de ha ez megtörténne, éljenek jogorvoslattal. A tisztújítás 20-án lesz. A főispán állítólag még kandidál: i nem fogja a Sztovszky-párt embereit, s egy csendőri asszisztenciával készül a választásra.

Táviratok.

Berlin, (Éred. táv.) Konzervatív körök nagy várakozást fűznek a császárnak Bismarcknál tett látogatásához. Valószínű, hogy W a l d e r s e e báró lesz az új kancellár.

Bécs, (Éred. táv.) A börze tegnapi dérutaja emlékeztet a híres fekete szombatra. Az értékek hanyatlása rendkívül volt, s nagy zavarokat fog előidézni. A pánik oka érthetetlen.

Konstantinápoly, (Éred. táv.) Mielőtt újabb hadi operáció végeztetnék, a felkelőket felszólítják a megadásra. Az olasz kormány kérdést intézett a portához, ama hírlapi jelentés miatt, mely 4 franciskánus barátoknak Aleppo mellett való meggyilkolására vonatkozik.

Egy kis korrekúra.

A „Székesfejevári és Vidéke” legutóbb számában „néppárti fészkelődések” cím alatt egy hosszabb léleketű nyilatkozat jelent meg. A nyilatkozat lényegéhez nekem semmi közöm, az nem is érdekel, de a történeti igazság kedvéért tartozom a fenti nyilatkozat egy paszusát, mely így hangzik:

„Az általa is jelzett „Székesfejevári és Vidéke” című társadalmi lapot, melyet testvéreink boldogult Csitári Kálmán sajtó erejéből alapított s mely alapításától kezdve k i z á r ó l a g o s t u l a j d o n n u n k a t k é p e z i;”

egy kissé megkorrigálni. Csitári G. Emil ur alapos tévedésben van lapjának alapítása felől, s nem állít való dolgot, mikor annak alapítását és első tulajdonjogát testvérbátyjának: Csitári Kálmánnak imputálja. A „Székesfejevári és Vidéke” a már akkor létező „Vértessalja” és „Fejérvári Figyelő” című lapok összevonásával, boldogult atyám Szammer Imre alapította 1874. július hó 1-én. Annak első felelős szerkesztője Dr. Persz Adolf ur volt.

Csitári Kálmán 1875. év nyarán lépett be a lap szerkesztőségének kötelékébe, mint munkatárs s ugyanaz év végén, annak szerkesztője lett. Később azután vagy egy év múltán apám megúván a lap kiadásával járó sok kellemetlenséget, azt tulajdonjogával együtt jóbarátjának Csitári Kálmánnak ajándékozta azon: feltétel mellett hogy nála tartozik nyomtatni. Hogy aztán Csitári Kálmán olyatén hálálta meg apám eme nagylelkűségét, hogy pár év múlva több társal szövetkezve lapjának egy külön nyomdát nyitott, ezt ismét feleslegesnek tartom bővebben feszegetni.

A fent elmondottakból láthatja tehát

Csitári G. Emil ur, — ki Csitári Kálmán halála után vette át a lap szerkesztését, hogy nagyon téves információi vannak a saját lapjának múltja felől, s bizony kár volt annak tulajdonjogával oly nagyon kérkedni, mert én fenti állításomnak minden pontját bármikor és bárkinek adatokkal is kész vagyok bebizonyítani.

Egyebekben béke velünk.

Szammer Szócsi Imre.

Városi és vidéki hírek.

— **Felolvasás** volt kedden délután a tóvárosi kath. körben. A Matusék-féle vendéglőben levő körhelyiség nagyszámú közönséggel telt meg. Krenz Ignác elnök megnyitó beszéde után Scheirich Antal tartott felolvasást az emberi szabadságról, utána P e é k Gyula az ember életkoráról s hanyatlásának egy okáról. A népies hangon tartott és szórakoztatva oktató felolvasások nagy tetszésben részesültek.

— **Oszták hang: z „Alkotmány” felől.** A néppárt ujonan meginduló lapja felől a Vaterland — közölvén gróf Zichy Nándor és Esterházy M. Móric felhívását — a következőket írja: A magyar publicisztika legszebb idejére emlékeztet az, hogy Zichy és Esterházy grófok direkt az olvasóközönséghez fordulnak. A mióta nem oly kiváló hazafiak, mint egykor Dessewffy, Széchenyi, Kemény, vezetik és képviselik a magyar sajtót, azóta a magyar sajtó a korruptió martaléka lett, s megrontja Magyarország közéletét. Az „Alkotmány” a publicisztikának a renaissance-át jelenti s ha az ország legjobbjai fogják szellemi erőikkel támogatni, akkor a zsurnaliztika Magyarországon nem lesz oly megvásárolható, mint amilyen-k az egyházpolitikai küzdelmek alatt bizonyult.

— **Jótekonyság.** A jótekonny növegylet szegényei számára M a r e s s Pálné urnő 20 frtot, M a d a r a s Lipót nyug. táblai bíró 50 frtot adományozott. A nemesszivi jótevőknek az egylet a nyilvánosság előtt is hálás köszönetet mond.

— **Közigazgatási bizottsági tagválasztás.** A közigazgatási bizottság kilépő öt tagja helyett, az új tagok választása december 30-án tartandó közgyűlésen fog megejtetni.

— **Wekerle mint író.** Az „O s z t r á k M a g y a r M o n a r c h i a” irásban és képen” című vállalatnak legközelebbi füzetében egy cikksorozat jelenik meg Wekerle Sándor dr. tollából, mely Fejérmegyével foglalkozik. A volt miniszterelnök egyebek közt a következőket írja: „A vidék népének viselete abban különbözik a székesfejeváritól, hogy a férfiak csizmája rövidebb, ráncos száru, sarkán szintén patkós, dolmányja és nem ritkán mellénye zsinóros, főnye kis karimájú pörge kalap; — az asszonyok pedig nem bővelkednek oly tulságosan a viganokban. — A vasárnapi rendes korcsmai mulatozások kivételével alig fordulnak elő ötletszerű mulatságok; ellenben az ismerősök szűkebb körére fentartja magát a névnapok megülése, disznótörök tartása. Nagyobb és általános mulatozás foly a lakodalmakban, a sátoros ünnepek másodnapján s a bucsok alkalmával. A többi összejövetelek és mulatságok mindinkább gyérülöben vannak. A vig szüreteket megszüntette a filokszera pusztítása; a téli esteken szokásos rendszeres összejövetelek a fonóban csak elvétve fordulnak elő, megszüntette ezeket a változott gazdasági élet. Csak még a kukoricafosztások alkalmával van szokásban az, hogy az egymásnak segítő ismerősök szűkebb köre tölti el vig kedélylyel a fosztóknak adni szótott estebédet. A társadalmi élet összekötő kapcsolai ma a korábban szokásos összejövetelek helyett már inkább a nagyszámú keletkezett olvasó-körökben, népkörökben, polgári kaszinókban és más hasonló egyesületekben keresendők, melyek a mellett, hogy koronként a nép szélesebb rétegeire kiterjedő mulatságokat is rendeznek, állandó gócpontjai a helyi társadalomnak, a mely itt vitatja s érleli meg a helysége, vidékre fontossággal bíró társadalmi, közművelődési, gazdasági s nem ritkán a politikai kérdéseket.”

— **Kinevezett állatorvosok.** A főispán a következő állatorvosokat nevezte ki: a székesfejérvári járás területére Reichmann Miksát, a sárbogárdi járásba Csengeri Györgyöt, az adonyi járásba Csizmadia Józsefet.

— **Halálozás.** Részvételt vettük a hirt, hogy nadasdi Sárközy Károly, a megyei várnagy fia, december hó 18-án elhunyt 17 éves korában. Temetése f. hó 21-én lesz K.-Nyéken, a hova szerdán szállították el a korán elhunytat.

— **Halál a vasuti sinek közt.** Balázs József vasuti kocsimester a pályaudvar mellett tolatás közben tegnap este oly szerencsétlenül jutott a kocsik közé, hogy az ütők összezúzták s azonnal meghalt. Hulláját boncolás végett a kórházba szállították. Temetése ma délután lesz. A szerencsétlenség ügyében a hatóság és a vasuti főnökség megejtették a vizsgálatot, a melyből kiderült, hogy felelősség senkit nem terhel.

— **Mit akar a királytól Kertész János?** A bécsi kabinetirodában komoly uri emberek a hivatalnokok, de azok is kétségkívül a hasukat fogták neveltükben, mikor eléjük került Kertész János urának és társainak a folyamodványa. Pedig sok furcsa kérvény megy a mi jó királyunkhoz címezve; töle kérték címeket, rangot, pénzbeli segítséget, kegyelmet, de olyat emberemlékezet óta nem kért még senki, mint a derek Kertész János és társai. Azért folyamodtak, hogy engedje meg nekik a szülőhegyen való lakást. A kabinetiroda urai nem bocsátották a kérvényt ő felisége döntése alá, hanem leküldték a belügyminiszterium által a törvényhatóságokhoz. És így a királynak aligha lesz tudomása arról, hogy Kertész Jánosék mennyire szeretnének a szülőben künn lakni.

— **Mi legyen a Gellérthegyen?** Lapunk egyik fővárosi barátja e kérdésre, mely egy idős a gellérthegyi citadella lebontásának kérdésével, ép oly szép, mint életrevaló indítvánnyal felel. Annak kifejtésével, hogy a hegytetőre monumentális műnek kell jönni, a mi nem lehet szobor, (mert valóságos monsturnak kellene lennie), ajánlja egy földalmi templom építését a magyar szentek tiszteletére és a millenáris ünnep emlékeztetére. A templom közköltésben volna felállítandó. Az ország minden keresztény polgára hozzájárulna e mű létesítéséhez, mely díszre lenne nemcsak a fővárnak, hanem az egész országnak.

— **Garázda honvédek.** Draskóczy Sándor helybeli lakos palota-utcai házába tegnapelőtt este egy 8 óra tájban mintegy husz honvéd betolakodott, hogy valami okból Draskóczy fiát megverjék. Az éppen hazatérő édes apa fia segítségére sietett, kinek bal fülét az egyik honvéd keresztül szúrta. A nagy lármára azután megugrottak a hős hadfiak. A kapitányság ez ügyben megindította a vizsgálatot s az esetről hivatalosan értesíti az ezredparancsnokságot.

— **Elítelt rabbinus.** Nyitrairól írják nekünk, hogy az ottani törvényszék a napokban egy ügyben szakértőnek idézte be a nyitrai főrabbit és meg akarta eskettetni. Ez alkalommal a rabbi vonakodott letenni fejeéről a kis sapkát, melyet a zsidó vallás szabályai irnak elő a rabbinusok számára. Az elnök követelte, hogy mint a többi tanu, ő is hajadonfelet tegye le az esküt. A rabbi azonban ezt megtagadta, mire a törvényszék 25 fnt pénzbírságra ítélte. A tárgyalást azonban elhalasztották, míg felsőbb fórum nem dönt, hogy a bíróságoknak kell-e számolniok a rabbi vallásos aggodalmaival vagy sem?

— **Utcai garázdálkodók.** Kedden este a színházi előadás után a városház-tereten Neizer Mihály és egy Kuzmanitz nevű szabólegény verekedést rögönöztek, de az éppen arra haladó Polczér Péter alkaptány erőlesen rendrehozta őket. Csendháborítás miatt meg lesznek büntetve.

— **Tolvaj cigány.** Rafa el József kóbor cigány Kishér környékén lovat szeszeret lopott. A csendőrség üldözöbe vette a jómadarat s tegnapelőtt elfogták Fejérvárott. A kocsikázni szerető cigány most a dunkliban pihen ki fáradalmaít.

— **Elítelt bűnösök.** A székesfejérvári kir. törvényszék a tegnap megtartott végtárgyalás után Bilits János ercsi-i lakost a testvérén, Bilits Istvánon, elkövetett súlyos testi sértés bűntete miatt hat havi börtönrre ítélte. — Kovács Pál velencei lakos pedig a Szápáry gróf kárára elkövetett lopás bűntettért nyolcz havi börtönrre ítéltetett. Az ítéletek jogerősek, miután ugy a vádlottak, valamint a kir. ügyész az ítéletben megnyugodtak.

— **Nyomozás.** A székesfejérvári kir. törvényszék, mint büntető bíróság részéről megkerestetnek a hatóságok, hogy S. Kovács Józsefné szül. Kolonits Katalin vádlottat, kinek személyleírása: 32 éves, rom. kath., szül. helye Kajdacs Tolnamegye, férjes, termete magas, arca kerekded, haja fekete, szeme barna, beszél magyarul, nyomoztatni és feltalálás esetén a székesfejérvári törvényszék fogházába bekisérni sziveskedjenek.

— **Értesítés.** A magyar-francia biztosító részvénytársaság értesíti a t. közönséget, hogy Fejérmegye, Veszprém megye és enyingi járásra a főügynökség vezetésével Steininger Sándor urat székesfejérvári lakost bízta meg, az iroda Nádor-utca 19. szám alatt levő üzlethelyiségben van. Kelt Bpest 1895. dec. 12. Tisztelettel „A magyar-francia biztosító részvény-társaság vezérigynöksége.”

Van szerencsém ezenel értesíteni a t. közönséget, hogy a Magyar-Francia biztosító részvény-társaság főügynökségét átvettem, melynek irodáját Nádor-utca 19. sz. a. (tejes-köz sarkán) helyeztem el.

Különösen a tűzbiztosítási ágazatot van szerencsém szives figyelmébe ajánlani. Elvállalok ingó és ingatlan tárgyakat, butorokat, gazdasági felszereléseket, gazdasági terményeket, áruarkatárakat stb. a legutányosabb és legelőnyösebb feltételek mellett.

A midőn ezenel fölkerini bátorodom, hogy biztosítási ajánlatait nekem földadni és engem becses bizalmával megüstszelni sziveskedjék, igérem, hogy a legmesszebb menő kedvezményeket és előnyöket fogom önnek nyújtani. Biztosítási ügyekben készségesen szolgállok mindennemű felvilágosításokkal és maradok tisztelettel

Steininger Sándor,

a Magyar-Francia biztosító részvény-társaság székesfejérvári fiókja.

— **Mérsékelt áru vasuti jegyek.** A déli vasut karácsony ünnepe alkalmából Siófoktól kezdődő állomásaira, valamint Fiume, Triest és Venecia, nemkülönben a bécs-triest, karinthiai és tiroli vonal jelentékenyebb állomásaira a Budapest déli vasuti pályaudvarról este 9 óra 25 perckor induló 207 számú személyvonatnál rendkívül mérsékelt áru menetérti jegyek fognak kiadni. A fentemlített állomásokra a közbeeső magyar- és horvát állomásokról is fognak ily mérsékelt menetérti jegyek kiadni. Ezenkívül a magyar vonal állomásairól igen mérsékelt áru menetérti jegyek lesznek Budapest és Bécs déli vasutára kiszolgáltatva, E menetérti jegyek 14 napig érvényesek és a vissza-jövetkor az utazás kétszer tetszés szerinti állomásokon félbeszakítható. A Budapestről szóló jegyek naponta válthatók a déli vasut városi irodájában (V. Nádor-utca 16.) a m. kir. államvasutak városi menetjegyi irodájában (Hungária szálloda) és az indulás előtt az állomás személpénztáránál.

Irodalom és Művészet.

— **A karmelhegyi Boldogasszony naptár** komoly és épületes tartalommal, egy színnyomatú és számos szöveggel megjelent, s magyar és német nyelven kapható

Győrtt a karmelita-zárdában. Ez katolikus naptáraink között kiállításra és tartalomra nézve egyike a legelőnyösebbnek, arra nézve pedig tömegesebb megrendelésnél legelőnyösebb. Ugyanis: darabja 30 kr, 10 drb. 2 fnt 70 kr, 25 drb. 6 fnt 25 kr, 50 drb. 11 fnt. 100 drb. 21 fnt. A főt. lelkész uraknak bizományba (vagy erga sacra a 50 kr) is küldetik bérmentve. A naptár tiszta jövedelme a Budapesti épülő karmelita templom javára fordítatván, a szives terjesztők egyszersmind alalmazását is nyújtanak e nemes célra.

— **A dolovai nábob** keüdi előadásán mutatta be magát a társulat újonnan szerződöttét naivája Kápolnai Irén k. a. A közönség rokonszenvesen fogadta az új tagot, a ki csinos szinpadai alak, elég rutinnal, kellemes hanggal és ügyes társalgással. Szentirmayné szerepében mutatta be ez elővívő tulajdonait, amelyek mellett csupán a kellő gyakorlat hiányának tudjuk be, hogy egyes jelenetekben (így a Tarjánnal való látogatáskor) nem a helyzethez és az alak jellemének megfelelő hangot használt. Itt nem a szalonias társalgási hangon beszélget az a gentry-asszonyka, hanem a keserűség kítőró szenvedélyességével, mely — mint maga mondja — megfojtotta volna, ha ki nem öntheti. — Az előadás sikeréből sokat levont Tarján személyesítésének, Lomniczy Bélának a rekedtsége, a ki különben egyike az országban a legjobb Tarjánoknak. Holczly Ilona ellenben a leggyöngyöbb Jób Vilma, a kit valaha csak láttunk. A kisasszonynak ugy látszik nincs tudomása arról, hogy Sarah Benhardt és Eleonore Duse nevű asszonyok szereplése óta a természetes játékra való törekvést megköveteli a jó ízlés, nemesak Párisban és Budapesten, hanem Kanabokán is. Affektálni manapság csak szakácsnéknak szabad az álarcos málokon.

— **Magyar Szemle.** E szépirodalmi, kritikai és művészeti hetilapnak f. évi 50. száma ismét változatos gazdag tartalommal jelent meg. Előfizetési ára egész évre 6 fnt. s megrendelhető Budapest. VI. Uj-utca 14. sz. alatt.

Szerkesztői üzenetek.

Főt. L. M. Nagy-Venyim. Bocsnát a tévedésért. Előfizetése lejár 1896. április 15-én — P. J. Püspöki. Rendbe van 1895. dec. 31-én. — F. J. Aszófó. Intézkedünk, hogy lap és alapszabályok megkülömbessenek. — Havaaljai. Sorát keritjük.

Herbabny phosphorsavas

Mész-Vas-Szirupja.

Ezen 26 év óta jó eredménnyel alkalmazott mell-szirup nyáloldólag, köhögést-csillapítólag és izsadtás-erőskentőleg hat, valamint az étvágyat, emésztést és táplálkozást elősegítve, a testet erősíti. A szirupban levő vas könnyen asszimilálható természeténél fogva a vérképződésre, oldékony phosphormész-só tartalma által pedig különösen a osontképződésre fontos.

1 üveg ára 1 fnt 25 kr, postán csomagolással 20 krajval drágább.

Figyelemre! Intünk mindenkit az ugyanily vagy hasonló névalatt fölmerült, de a mi eredeti készítményünkötől úgy összehasonlva, mint hatásra külön-böző utánzatoktól, s

ezért mindig kizárólag a Herbabny-féle Mész-Vas-Szirup kéréndő. Ügyelni kell továbbá, hogy a mellékelt és bejegyzett védjegy minden üvegen rajta legyen, és senki olcsóbb árúért, vagy más ürügy alatt ne engedje rávetetni magát utánzatok vásárlására!

BÉCS,

gyógyszertár „zur Barmherzigkeit“

VII. Kärntnerstrasse 72. u. 75.

Azonkívül kapható a legtöbb gyógytárban.

Schubert és Schlésinger

áruháza

SZÉKES-FEJÉRVÁROTT

alapított 1853.

Saját müterem női toilettek elkészítésére és menyasszonyi kelengyékre.

Legnagyobb kényelemmel elátott külön confectio es próba-terem.

Nagy karácsonyi occasio eladás.

Tényleg mélyen leszállított áron, hogy a n. é. közönségnek alkalma nyiljék elismert jó minőségű áruin-
kat — bámulatos — olcsó áron beszerezhetni,

Cheviott kelmék duplaszéles 28 kr.
Sima kángarn-kelemek duplaszéles 30 kr.
Női posztó minden színben 140 cm. 45 kr.
Angol ujdonságok 58 kr.

Foulard selymek legjobb mintákban 45 kr.
Chinai pongis selymek remek választ. 55 kr.
Szines brocat selymek 95 kr.
Fekete brocat selymek 1-10 kr.

Egy teljes ruha jó minőségű cheviott
kelméből az összes bélésekkel és
diszszel együtt **2-75**

Egy teljes jó mosó parchet-ruha a
legszebb minták és színekben **1-50**

Néhány ezer méter divatkelme és brocat selyem
maradék minden áron.

Téli jaquet jó béléssel 5-50
Téli jaquet selyem béléssel 7-50

Caracül gallérok bámulatos olcsó áron.

Ugy ár, mint választék tekintetében árucikkeink minden versenyt
fölülmulnak.

—||| Az összes cikkek ez évi idényről. |||—

Vidéki rendelések különös figyelembe részesülnek.

Vidékre mintákkal és képes árjegyzékkel készséggel szolgálunk.